

نارامگرتن

ناماده کړدنې :

م . کامران خالد / چه مچمه مال

زیاتر ئه مه ویت ئه وه بلیم : ئه وانه ی که له بوارې راست کړنه وه و راگه یان دنی ئیسلام دا ه ول دده ن ، ئایا توانیوانه له پیش ه مو وانه وه له خو یان و ن زیکترین که سانی ده ورو به ریانه وه ده ست پی بکن وجی به جی بکن و ئارامی له سه برگرن ؟ .

زانای گه وره و به ناوبانگ - محمد ناصرالدین الالبانی - خوالی خوش بیټ ، له م بواره دا ده فهرمویت : زور له وانه ی که له مهیدانی پاکسازی (التصفیه) دا دنوسن هیشتا خو یان له سه ر ئه و پاکسازی په په روږده نه کړدوه .

جا بویه پیویسته له سه رمان که زور گرنگی بده ین به لایه نی په روږده کړدن له سه ر ئیسلامی کی راسته قینه و پق و قینی خوی گه وره له خو مان دوور بخه ینه وه و ئارامگر بین و دان به خو ماندا بگرین و دامه زراو و چه سپاو بین له سه ر جی به جی کړدنې ئه و ئیسلامه و هیچ

موسلمانانی به ریژ... و جاریکی تر له بابۀ تیکی تری په روږده پیدا کړده بینه وه و باس له یه کی که له گرنگترین بابۀ ته په روږده یی ه کان ده که ین که ئه ویش بابۀ تی (ئارام گرتنه) .

له بنچینه کانی (بانگه وازی پیشینی - الدعوة السلفیه) وه که له لای شاره زایان پروون و ئاشکرایه به لکو له پیش ه موو بنچینه کانه وه شاره زابوونه له ریگای راست و پاشان په روږده بوونه له سه ری .

گومانی تیدا نیی ه که ه ولکی زور دراوه بو خستنه پرووی سیمای راست و بیگه ردی ئیسلام و خاوین کړدنه وه ی له چه نده ها ته م و مژ و تاریکایی ، که ئه مه خوی له خویدا کاریکی هر زور گرنگ و پیویسته ، به لام ئه وه ی که شایانی باسه ئه وه یه که تا چ ئه ندازه یه که په روږده کړدن و دامه زراوی و ئارام گرتن و دان به خو دا گرتن وجی به جی کړدن به دوی ئه و زانست و زانیاریانه دا هاتووه ؟! .

كەس و لايەن و ناخۆشى و نەخۆشى و ترس و تۆقاندن و نەبونی نەدارى و ھەر ھۆيەكى تر چۆكمان پى دانەدات و چاوەرى پى پاداشت و پەزامەندى و بينينى خواى گەورە بين بە بەردەوامى ، و ھە ئو بەلەين و پەيمانە ببەينە سەر كە بە خوامان داوہ و پشت گوى نەخەين و بە باشى بەريوہى بەرين .

ئاليرەوہ زۆر پىويستمان بەباس كردنى بابەتى (ئارام گرتن) ھە ، لە بەر ئەوہ بە پىوستم زانى كە ئەمە بابەتە [لە پۆزىكى ھەك ئەم رۆى پىر لە لادان و ئاژاوہ و خۆ پانەگرىدا ، پىر لە ئارام نەگرتن و بەردان و خۆ دوور خستەوہ لە دين و بانگەواز و بە ھەلە تىگەيانندن و چەواشە كردن و خەلكى و خۆ لە گىلى دان و شوين كەوتنى دونيا و ئارەزوہكان و شەيتانەكان] ، بخەمە پروو بۆ ئەوہى تىبگەين ئايا ئيمە ھەك موسلمان كە دينى خوامان ھەلبژاردوہ بەراستى شوينى كەوتوين ؟ و ئايا توانيومانە ئارام گر و خۆراگر بين ؟

وہ بيسەلمينين كە ئيمە خاوەنى دينىكى پاكين و خواى گەورە خۆى پاريزگاريمان لىدەكات .

زۆر بەداخەوہ ، لە كەسانى بەناو شارەزا دەبينين و دەبيستين كە چۆن

پىچەوانەى راستىيەكانن و خويان و خەلكيش بە چەواشەبيدا دەبن . ئەمرۆ نموونەى ئەوانە زۆرن كە بى ئارامن و لەبەر ئەوہى نەيانتيوانيوہ خۆراگر بن وازيان لە زۆربەى راستىيەكان ھىناوہ و شوينى خەيالەكانى خويان كەوتوون و پىيوارانى پىگاي راستى خوا بە نەفام و گىل و بىئاگا لە قەلەم دەدن .

تا دوينى زانايانين بە نەشارەزا لە [فەقەى واقع و سياسەت] بە خەلكى دەناساند ، بەلام ئەمرۆ كەوتونەتە ناو واقعىكى زۆر چەواشە و تاريك نازانن چۆن لە زەلكاوى ئەو ئاكامە بىنە دەرەوہ ، زانايانىش خوا لىيان خۆشبىت بە ئارام گرتن و دان بەخۆدا گرتنيان لە دواى يارمەتى خواوہ توانيان بۆ ھەمووانى بسەلمينين كە پەلە كردن و بى ئارامى ئاكامى واى لى دروست دەبيت كە زۆربەى ياخى بوان لىيان (واتە: لەزانايان) ئەمرۆيان ھەر بە جارێك راستىيەكان بەردەدن ، يان ئەوہندەى تر بى ئارامتر دەبن ، و خويان و دەور و پشتيان لە دەست دەدن ، واتە : لە نيوان بەردان و زيادەپرەوىدا مامەلە دەكەن .

بابەتى (ئارام گرتن) بابەتىكى زۆر گرنگە و پىستى بەسەرنجدان ھەيە

چونکه وهك زانابان دهلین : نارام گرتن نیوهی ئیمان و باوهره^(۱) .

خوای گه وړه زیاتره له (۸۰) جار باسی نارام گرتنی کردووه له قورئانی پرؤزدا ، خویندنه وه و لیكولینه وهی ئه و ئایه تانه فیترگه یه کی پهره وده ی زور کاریگه ره بؤ پهره وده کردنی تاک و کومه لی موسلمان و دروست بوونی کومه لگایه کی راسته قینه ی ئیسلامی ، بویه وای به باش ده زانم که موسلمانان ئه م لیكولینه وه بابه تیانه له بهر چاو بگرن و خویان و خیزان و ده و روبه ریانی له سهر پهره وده بکه ن .

جا لیړه دا ئاماژه به چهند ئایهت و فهرموده یه که دده ین که به راستی له ناخه وه ده لیم : کاتیک که سهرنجیان دده ین بومان دهرده که ویت که چهند دورین له راستی ئیسلام و تا چ ئه ندازه یه که مته رخه مین له جی به جی کردنی ، چونکه وهك ئه مړو ده بینین

(۱) () : " " () : " " () : " " () : " " (/) : " " (/) : " " () : " " (/) : " "

پابه ندبوون به فهرمانه کانی خواوه ، وه دورکه وتنه وه له یاخی بوون و سه ریچی یه کان ، وه دان به خؤدا گرتن و نارام گرتن له سهر ناخوشیه کان له کومه لگای ئیمه دا زور کاریکی نامویه و له تیروانینی زورینه ی خه لکی دا به نه فامی و گیلیتی و دورکه وتنه وه له ژیانی به ناو شارستانی ده ژمیردریت ، جا بویه نارام گرتن له قورئان و فهرموده کانی پیغه مبهردا (ﷺ) زور گرنگی پیدراوه و پاداشتی نارام گران له لای پهره وده گار بی ئه ندازه یه .

خوای گه وړه له پابوردووی گه لانی پیښودا و ته نانهت له ئیستا و داهاتوشدا که ویستبیتی هر کومه لیک بگوریت و به ره و ریگای پاست بیان بات ئه واه که سانیک پهره وده کردووه که زور به نارام و خوراکر بن و زور به هیمنی و له سه رخوی ئه و په یامه پابگه یه نن به خه لکی ده و روبه ریان وه په له ی توله کردنه و هیان نه بیت ئه گهر گه له کانیان لییان یاخی بووبن .

به لی سیفه تی خوراکری و نارام گرتن له دیارترین ئه و سیفه تانه یه که پابه رانه له ره وشت و ئاکاریاندا ره نگی دابووه وه .

ئه وه تا وه لامی پیغه مبه ران سه لات و سه لامی خویان لی بیت به رامبه ر هه موو

ئەو ئازار و ئەشكە نجانەى گەلەكانيان
ئەو دەبوو كە دەيانگوت:

﴿وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا
سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ [:]

واتە : جا چۆن ئىيمە خۆمان بە خودا
ناسپىرىن كە ھەر بۆ خۆى رېڭاى
پاستى نىشان داوين ، وە ھەر
ئازارىكىشمان بدەن خۆرا دەگرين ،
بائەوانەش كە خوا بە پشتيوان دەزانن
خۆيان بدەنە دەست خودا.

ئەگەر بە وردى سەرنج بدەينە
﴿وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا﴾

ئەو ھەمان بۆ دەردەكەوئەت كە
پىغەمبەران ھەلات و سەلامى خويان
لى بىت ئەو پەرى خۆراگر بوون و
ھەرگىز بى ھىوا نەبوون لە گەلەكانيان
سەرەپاى ھەموو جۆرە ئىش و ئازارىك ،
چونكە وا پەرودەكراون كە بەردەوام
لە گەل ئارام گرتن و دان بەخۆداگرتندا
ژيان بەرنە سەر لە پىناوى پاداشتى
خوای پەرودەگار و ئامۆزگارى
بەردەواميان بۆ گەلەكانيان بەلكو رېڭاى
پاست وەربگرن .

وہ كاتىك خوى گەورە ئامۆزگارى
پىغەمبەرمان (ﷺ) دەكات پىى
دەفەرموئەت :

﴿فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُوا الْعِزْمِ مِنَ
الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ [:]

واتە : دان بەخۆدابگرە و بە ئارامبە ،
ھەرودەك چۆن پىغەمبەرانى خاوەن
عەزىمەت و راستى و خاوەن ئىرادە دان
بەخۆداگر بوون و بە ئارام بوون لە سەر
بانگەوازەكەيان وە ھىچ پەلەت لىيان
نەبىت .

بلى ئەمەيە پەرودەردە كردنى
پاستەقینە ، پەرودەردەكردنىك كە پەرە لە
خۆراگرى و نەبەزى .

تەنانت سەرنج بدەنە پىاوپاكي لە
خوا ترس () كە چۆن پەرودەردەى
كوپەكەى خۆى دەكات لە سەر بانگەواز
كردن و ئارامگرتن لە سەرى ، ئەو ھەتا بە
كوپەكەى دەلەت :

﴿يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ
وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ
إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ [:]

واتە : ئەى كوپرەكرەم نوێژەكانت
بەباشى ئەنجام بدە و فەرمان بە چاكە
بكە و پىبگرە لە خراپە و خۆراگر و بە
ئارامبە لە سەر ھەر ناخۆشىيەك كە لەو
رېڭايەدا توشەت دەبىت ، چونكە ئەمە
ئەو ھەيەكە خوى پەرودەردگار ويستويەتى
لە شاكارە بەرزەكانى مرقى برودارە .
دەبا سەرنجىكيش بدەين لە باوكان و
لە بە ناو دۆستانى ئەمرو بەداخەو
كاتىك ئامۆزگارى كوپ و دۆستانى خويان

دهكهن له جياتي ئاموژگاريان بكهن به
نارام گرتن و خوږاگري له سهر ديني خوا
به داخه وه ترسنوكي و بي ناراميان له
ناخدا ده پوينن .

ئاموژگاري كاري پاسته قينه نه وه
كه سه يه كه ئاموژگاريت دهكات به وه
كه خوي گه وړه ئاموژگاري به ندهكاني
پي كړدوه ، نهك وهك نه مانه نه مړو كه
سيفاتي ئاموژگاري كاريان تيدا نيه به
پيچه وانه ويستي خواوه ئاموژگاريت
دهكهن .

جا نه مه نهك ههر باوكان بهلكو به ناو
شاره زايانيسي گرتووه ته وه ، سهيره
خويان به رابهري بانگه واز دهزانن كه چي
دژي بانگه وازي خوان ، بي نارام و
خوپانه گرن .

خوي گه وړه ده فهرمويت :
﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ [:]

واته : ئيمه به پاستي ئاموژگاري
نه وانه پيش ئيوهش و ئيوهشمان كرد
كه له خودا بترسن و فهرمانهكاني
جي به جي بكهن و دوربكه ونه وه له ياخي
بووني .

نه مه يه ئاموژگاري خوي گه وړه ، جا
ههر ئاموژگاري يه كه وهك نه مه
ئاموژگاري يه نه بيت ، به پاستي نه وه

چه واشه كردن و گومرا كردنه نه گهر به
ههر ناويكه وه بيت .

با سهرنجي كيش بدهينه خوږاگري و
دان به خوږاگرتني نه و سيحربازانه ي
زهماني پيغه مبه ر موسي -

- دواي نه وه ي كه وا پاستيتي
بانگه وازي پيغه مبه ر موسايان بو ناشكرا
ده بيت و گومرا بووني فيرعه ونيان بو
ده رده كه وي و بپروا ده هينن و شوين
پيغه مبه ر موسي ده كه ون و پاشان
فيرعه ون زور به توندي هره شه يان لي
دهكات و ده يان ترسي نيت و به لين ده دات
كه له خاچيان بدات و به و په ري ئيش و
نازاره وه له ناويان ببات ، كه چي نه وان
نه و په ري خوږاگري يه وه گوتيان له دواي
نه و نيشاناننه ي بينيومانه سويند به و
كه سه ي ئيمه ي دروست كړدوه ههر گيز بو
تو ده ستمان پي له وه لئاگري سا
ههر چي بهكت كه له ده ست ديت دريغي
مه كه تو ههر ته نها له ژيني نه م دونيا يه دا
ده ست دپروا .

نه م به سهر هاته گه وړه يه له سوره تي
() دا خوي گه وړه بومان
ده گي ريت ه وه و به هويه وه فيرمان دهكات
كه ته نها مه به ستمان له ژيندا خوي
په روه دگار بيت و هيچ ترساندن و
توقانديك له بيرو بپرواي پاسته قينه مان
په شيمانمان نه كاته وه :

﴿فَالْقِي السَّحْرَةَ سَجْدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى (٧٠) قَالَ آمَنُتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنِ لَكُمْ إِنَّهُ أَكْبَرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمْ السَّحْرَ فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأَصْلَبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَيَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنفَى (٧١) قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَلَاقِضْ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢)﴾ [] .

خوای گه وره ئارام گرتنی له قورئاندا کردوو به پیوه ریك بو جیا کردنه وهی راست گویان له ناو کومه لانی خه لکدا وهکو ده فهرمویت :

﴿... وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ [] :

واته : ئه وانهی له نه داری و گرفتاری و تهنگانه دا خوړاگر بن مروقی راست و دروست ئه وان و وه ئه وانیشن که له خوا ده ترسن .

وه گومانی تیدا نییه که ویستی خوا وایه راستگو له دروژن جیا بکاته وه وهکو ده فهرمویت :

﴿الْم (١) أَحْسَبَ النَّاسُ أَنْ يُثْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ (٢) وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (٣)﴾ [] .

واته : ئاخو خه لکی لایان وایه هه ر که بلین ئیمه باوه رمان هیناوه ئیتر وازیان لی ده هیئری و توشی هیچ تاقی کردنه وهیه که نابن ئیمه ئه وانهی بهر له مانیشمان تاقی کرده وه بو ئه وهی

خوای گه وره راست گویان و دروژنان ده ربخات و جیا بکاته وه .

بو زیاتر سه رنج دان له ئایه ته کانی (سه رنج بده ره کتیبی :)

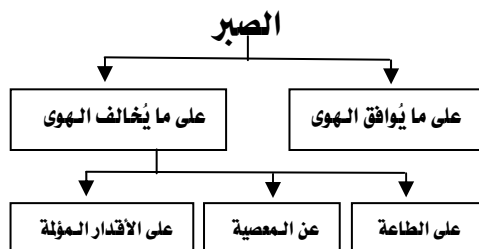
(، بو ئه وهی بزانی که بانگه وازی ئورینهی پیغه مبه ران سه لات و سه لامی خویان لی بیت هه تا کوتایی ژیانیشیان به م قوناغه دا تی په ری کردوو .

پاشان با سه رنجیک له فهرموده کانی پیغه مبه ر (ﷺ) بده یی ده رباره ی ئارام گرتن ، پیغه مبه ر (ﷺ) ده فهرمویت : (()) () واته : ئارامگرتن پو شناییه .

زانایان ده فهرمون وشه ی () له گه ل پو شناییه که یدا گه رمایشی تیکه لاوه به وینه ی پو شنای و گه رمایی تیشکی خوړ ، ئه م واتیه ش ئه وه ده گریته وه که ئارام گرتن کاریکی ئاسان نییه ، واته هه ر که سیک بیه ویت به و سیفه ته به هره مه ند بیت ناخوشی زوری دیته ریگا .

وه پیغه مبه ری خوا (ﷺ) له فهرموده یه کی تر دا باسی پوژگار ییمان بو ده کات که دیته ریگامان ناوی بر دووه به پوژگاری (صبر) واته پوژگار ی که تیایدا ده ست گرتن به دینی خوا وه هه ر زوړ

بؤ نمونه : له به کارهينانی ريسای () دا چهند
فرمانی خوی گه وره پشت گوی خراوه
به لکو چندها له قه دهغه کراوه کان
پئی پئی دراوه .
پاشان بابزانين کهوا نارامگرتن له
سر چهند جور و به شيکه وهک له م
نه خشه يه دا پروون کراوه ته وه : -

جوری يه که م : - نارام گرتن له سر
ويست و خوشی و ناره زوه کان واته له ش
ساغی و سه لامه تی و مال و زورينه ی
خیل و هوژ و شوینکه وتوان و هه موو ئه و
شتانه ی که له دونیادا جیگه ی خوشی و
به خته وه رین واته پیویسته مروقی
موسلمان به نارام بیت له سر ئه مانه
هه مووی ، ئه میش به وهی که ئه م خوشی
و ناره زوانه فریوی پئی نه دات وه کو
خوی گه وره ده فهرمویت :
﴿فَلَا تَغُرَّتْكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّتْكُمْ
بِاللَّهِ سُورَةُ لَقْمَانَ الْعَزُورُ﴾ []

واته خوی زور ماندونه کات به
خوشیه کانی دونیاوه ، وه مافه کانی
خوی گه وره له مال و به دهنی خویدا

گرانه ، ده فهرمویت هه رکه سيک له ورژه دا
ده ست بگریت به دینی خواوه ، ئه و
پاداشتی په نجا که سی له هاوړپیکانی
پیغه مبه ر صلی علیه وسلم هه یه ، به لکو
په نجا شه هید له هاوړپیکانی .
پیغه مبه ر (ﷺ) ده فهرمویت :))

((^(۳) ، وه هه روه ها

ده فهرمویت :))

((^(۴) .

له پروانگه ی ئه و دوو فهرمووده یه وه
بؤمان دهرده که ویت که پاداشتی
نارامگران له پوژگاریکي پر له گيژاوی
نه زانين و بئی نارامیدا چهند زوره و
ئهرکی سهرشانی نارامگرانیش چهند
قورس و گرانه ، هه روا به ئاسانی که
بلیین ئیمه خاوه ن باوه پین به بئی
خوپاگرتن و دان به خوداگرتن ده ستمان
ناکه ویت جا جیگای سهرسوپمانه که
ئهمرو له خسته پرووی چهند ريسایه کی
شهرعی دا زورينه ی فهرمايشته کانی خوا و
پیغه مبه ری خوا (ﷺ) پشت گوی
خراون .

(۱) : () .

(۲) : () .

له ياد نه كات وه ئه وهى له يادى نه چيٽ
كه ئه مانه هه مووى له بهر خاترى
عيبادت و خوا په رستى دروست بوون
وه كو پيغه مبهري خوا (ﷺ) ده فهرمويت
:))
(...) () .

واته : خواى گه وره ده فهرمويت ئيمه
مال و سامانمان ناردو ته خواره وه له
پيناوى پاراستنى نوڅه كان و ده ركردنى
زه كات تييدا ، دياره ()
بريتى يه له نوڅركردن به باشتري شيوه ،
به ده ست نوڅرى باش و له مزگه وت و
جه ماعه ته كاندا ، با ليړه دا بپرسين و
بليين : كه ئه مپو موسلمانان تا چ
ئهن دازه يه ك سوپاس گوزارى خوان له
سهر ئه و نيعمه تانه و به ئارام و خوږاگر
له وهى كه له پيناوى په رستنى خودا دا
به كارى بهيئن ، وه په رستنى خواى
گه وره به فيرؤ نه دن له بهر ده ست
خستنى ئه و نيمه تانه .

() () كورى () خواى
لى پازى بيت ده فهرمويت :))

((واته : تاقي كراينه وه به
ناخوشى يه كان توانيمان ئارام بگرين ،

به لام نه مان توانى خوږاگر بين بهرامبه ر
خوشيه كانى دونيا .
جوړى دووهم : - ئارامگرتن له سهر
ئو نه ركانه ي كه پيچه وانه ي ويست و
ئاره زووه كانى مروځن ، ئه مه ش ده بيت به
سى به شه وه :

به شى يه كه م : ئارام گرتن له سهر
به ندايه تى و په يره وى كردنى
فه رمانه كانى خواى په روه ردگار .
جا مروځى موسلمان زور پيوستى به و
جوړه خوږاگرى يه هيه ، چونكه
(نه فسى مروځ) مل كه چ ناكات بو
به ندايه تى .

وه ئه م جوړه ئارامه پيوسته له دوو
لايه نه وه گرنگى پى بدرت :

١ - پاست كردنه وهى نياز و مه به ست
و دوور كه و تنه وه له پوپه رمابى .
٢ - جى به جى كردنى وه ك چوڼ له
قوئان و فهرمووده ي صه حيح و پاستدا
هاتووه ، واته دوورخستنه وه يان له
داهينراوه كان () .

ليړه دا وه ك نمونه يه ك سهرنجى
خوينه ر بو ئه وه پاده كيشم كه تا چ
پاده يه ك توانيومانه ئارام بگرين له سهر
به رپوه بردنى پرسه يه كى شهرعى كه
ئهمپو ده بينين زوربه ي خه لكى ئه م
عيبادته به ناشه رعى ده بن به رپوه و

بگره ئه وانهش که ده زانن شیوازی
 شه رعی ئه و پرسه یه چۆنه بی ئارامن
 له وهی که وهك شیوازی راست و دروست
 به پیره ی بهرن ، ئه وه تا که یه کیکیان لی
 ده مریّت پابهندن به داب و نه ریتی
 داهینراوه وه و ده لێن ناتوانین پیچه وانه ی
 داب و نه ریتی پۆژگارمان بکهین ، جا
 هه لده سن به کری گرتنی قورئان خوینان
 و گرتنی مه جلیس و دانیشتن له مزگه وت
 و ماله کاندا که ئه مانه ئیمامی شافعی
 په حمه تی خوی لی بی وهك له کتییی
 () دا هاتوو به دروستی نازانیّت^(٦) .

() : ()
 [:
 () : ((:
 (/) : (())
 . (())
 واته : ئيمەى صەحابە كانى پيغەمبەر (P) كۆپۈنەۋەى
 دەۋرى خاۋەن مردوو ، و دوست كىردنى خواردن دواى دەفن
 كىردن و ناشتنى بە شيۋەنمان دەژمارد . ۋە ئەمەش كىردار و
 پىقارى ئەلى جاھلىت و بى باۋەپەكانە .
 ۋە ئە مەزھەبى ئيمامى شافعىدا (پەھمەتى خۋاى ئىبييت)
 كۆپۈنەۋە ئە جىگايەكى تاييەتدا بۆتە عزى بىدعەيە :
 ۋەك زانائى پاىە بەرزى مەزھەبى شافعى)
 دەفەرەمۆيت : ()
 :
 بىروانە ()
 (/) : ()
) (())
 []) : ()
 :

به شی دووهم : - ئارام گرتن له سهر نه کردنی تاوانه کان.

به و واتایه ی که خو گریبت له نه نجامدانی ئه و وته و کارانه ی که قه دهغه کراون به تایبه تی له کاتیڤدا که نه نجامدانی زور ئاسان بیت و که سیڤ که بوی هه لکه ویت تاوانیک نه نجام بدات به بی ئه وه ی که پی ی بزانیټ ، نه مه ش وه ک نه وه ی پوی دا له پیغه مبه ر یوسف - ، که هه موو

هوکاره کان له بار بوون به لام به یارمه تی خوا توانی ئارام بگریټ له سهر نه کردنی نه و تاوانه .

وه بو ئه وه ی که توشی ئه جرو پاداشتی لای خوا ببین له نه نجام نه دانی نه و تاوانانه دا پیو یستمان به وه هه یه :

١ - نیاز و مه به ستمان له نه کردنیان ته نها په زامه ندی خوی گه وره بیت ، جا به به رده وام مرؤفی موسلمان له پاداشتی خوادایه که کاتیڤ هه ر تاوانیکی بو دیته سهر ریگا له بهر خاتری خوا وازی لی بهینیت ته نانه ت نه گه ر تاوانه که ش نه یه ته ریگای ، له نیازی خویدا به به رده وامی له گه ل خوی گه وره دا به لینی وای بیت که هیچ تاوانیک نه نجام نه دات ، نه واهه ر به به رده وامی له پاداشت دایه .

() . (/) " " . [.] () .

٢ - نه م جوړه ئارامه کاتیڤ مرؤف زال ده بیت به سه ریدا که توله و سزای خوی گه وره له بهر چاو بگریټ، وه ترسی خوا هه رده م له پیش چای بیت ، نه مه ش به خویندنه وه ی نه و ئایه ت و فه رموودانه ی که باسی توله کردنه وه ی خوی تیدایه له سته مکاران .

به شی سی یه م : - ئارام گرتنه له سهر نه و ناخو شییانه ی که به سهر مرؤفا دی و ده سه لاتی تیدا نی یه وه کو (مردن و له ناو چوونی مال و سامان و نه خو ش و هه موو جوړه کانی تری به لا و ناخو ش و) ، جا خو گرتن و ئارام گرتن له سهر نه م جوړه ناخو شییانه به هو ی نه وه وه بو موسلمان دروست ده بیت که بیرو بپوای پته وی به قه زاوقه ده ری خوی گه وره هه بیت وه بزانیټ هه رچی شتیڤ که له بونه وهر دا پرو ده دات هه مووی له لای خوی گه وره نوسراوه .

جا پاش نه مانه با بزانیڤ چ جوړه ئارام گرتنیک له م به شان له هه موان پاداشتی زورتره ؟

زانایان ده فه رموون : ئارام گرتن له سهر جوړی یه که م قورس و گرانه تره ، که واته پاداشتی زیاتره .

وه ئارام گرتن له سهر به شه کانی جوړی دووهم ، له هه موویان له پیشتر

مېهره بانې و خوشکاندنه وه و به ندایه تی
 بو خوی گوره داده نریت .
 له کوتایدا داواکارم له خوی
 په روهردگار که نارام گرو خوراگرمان
 بکات و له بیرو بوچوون و
 هلسوکه وتماندا له سهر په پره و کردنی
 فرمایشته کانی برپوین و له تاوان و بی
 نارامیمان خوش بیت و نه مانداته دهست
 خومان به نه ندازه ی چاو تروکاندنیکیش .

نارامگرتنه له سهر به شی یه که م پاشان
 دووه م پاشان سییه م .
 چونکه په پره وی کردن () نه فس
 و لاشه ماندوو دهکات ، به لام جاری و
 هیه نارامگرتن له سهر نه کردنی تاوانیک
 گرانتړه له نارامگرتن له سهر کردنی
 چنده ها عبادت .
 نهجا با باسی نه و نادابانه بکین که
 پیویسته په پره و بکرتن له کاتی پوودانی
 هرنه خوشی یه کدا ، نه و نادابانه ش : -
 ۱ - ده بیت نارام گرتنه که له
 سهره تای توشبونی هرنه خوشی یه کدا
 بیت و هک پیغه مبرمان (ﷺ)
 دهفه رمویت :))
 ((^(۱) .

۲ - وه یه کیکی تر له و نادابانه که
 شایسته ی په پره و کردنه نه وه یه که
 پروادار بزانیته نیمه هه موومان به ندی
 خواین و بو لای نه و ده گه پینه وه ، جا
 نه مه بکاته ویردی سهر زاری و بلیت:
 ﴿إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ .
 ۳ - پاشان زور خو راگر بیت له
 به کارهینانی زمان و نه ندانه کانی تری
 لاشه ی دا به وه ی که به کاریان نه هینیت له
 سکالا کردن و له خودان و کاری ناپه وادا
 ، به لام گریانی بی دهنک و به سوز و

(۱) : () .